

Töö nr: 24005105 | 06.03.2026

**Riigitee 18233 Matsuri-Sesniki tee km
11,59-13,58 tolmuvaaba katte
paigaldamise projekti**

Keskkonnamõju eelhindang

Tallinn–Tartu 2026

Jaak Järvekülg | keskkonnaekspert (litsents: KMH0162)

Kristiina Tiits | keskkonnaspetsialist

Sisukord

1. SISSEJUHATUS	3
2. TAUST JA SEADUSANDLIKUD ASPEKTID	4
3. KAVANDATAVA TEGEVUSE KIRJELDUS	6
4. MÕJUTATAVA KESKKONNA KIRJELDUS JA KAVANDATAVA TEGEVUSEGA KAASNEV POTENTSIAALSELT OLULINE KESKKONNAMÕJU	9
4.1. Kavandatava tegevuse seosed asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega, mõju maakasutusele	9
4.2. Mõju looduskaitseobjektidele	10
4.3. Mõju kultuuriväärtustele	11
4.4. Mõju põhja- ja pinnaveele	12
4.5. Mõju müra, vibratsioon, õhukvaliteet, valgustus	13
4.6. Jäätmekäitlus	13
4.7. Avariilukorrad	14
5. JÄRELDUSED, KESKKONNAMEETMED	15
LISA 1. FOTOD PROJEKTIALALT	17
LISA 2. II KAITSEKATEGOORIA KAITSEALUSTE LIIKIDE KASUVUKOHAD (AMETKONDLIKUKS KASUTAMISEKS)	

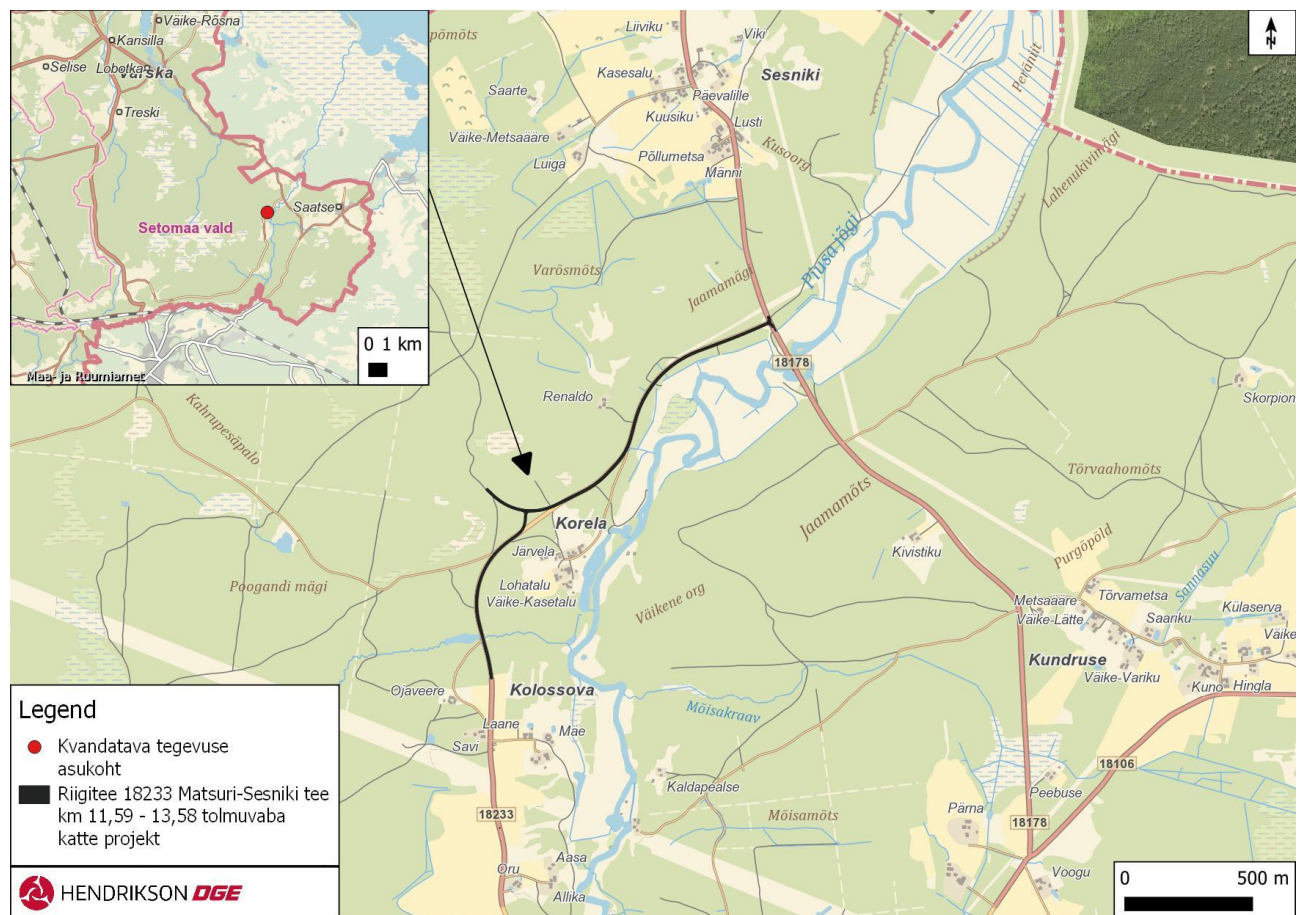

1. Sissejuhatus

Käesolevaks tööks on keskkonnavalade konsultatsioon riigitee 18233 Matsuri-Sesniki tee km 11,59 - 13,58 tolmuva kate projektile. Riigitee nr 18233 Matsuri-Sesniki km 11,59-13,58 lõik asub Kolossova, Korela ja Sesniki küla territooriumil Setomaa vallas Võru maakonnas (joonis 1).

Käesolev töö on koostatud OÜ Hendrikson & Ko poolt keskkonnavaladeksperdi Jaak Järvekülgi juhtimisel. Töös käsitletakse projektiga kavandatavate tegevuste eeldatavalt ebasoodat mõju omavaid keskkonnavalaspekte ning antakse soovitus keskkonnamõju hindamise (edaspidi ka KMH) algatamise või algatamata jätmise ja ebasoodsate mõjude vältimise osas. Käesolevat aruannet on otsustajal võimalik kasutada tugimaterjalina KMH algatamise vajalikkuse hindamisel.

Töö koostamisel on lähtutud projekti tehnilisest kirjeldusest ning projekti seletuskirjast ja joonistest seisuga jaanuar 2026. Projektila külastuse viis läbi Kaile Eschbaum (OÜ Hendrikson & Ko) 26.11.2024 (fotod projektilalt on lisatud aruande lisas).

Joonis 1 Kavandatava tegevuse asukoht. Aluskaart: Maa- ja Ruumiamet 2025

2. Taust ja seadusandlikud aspektid

KMH vajadust reguleerib keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus (edaspidi ka KeHJS)¹. Vastavalt seadusele on keskkonnamõju hindamise vajadus reguleeritud järgmiselt:

§ 3. Keskkonnamõju hindamise kohustuslikkus

Keskkonnamõju hinnatakse, kui:

- 1) taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju;
- 2) kavandatakse tegevust, mille korral ei ole objektiivse teabe põhjal välistatud, et sellega võib kaasneda eraldi või koos muude tegevustega eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärgile, ja mis ei ole otseselt seotud ala kaitsekorraldusega või ei ole selleks otseselt vajalik.

§ 2' Keskkonnamõju

Keskkonnamõju käesoleva seaduse tähenduses on kavandatava tegevusega või strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega eeldatavalt kaasnev vahetu või kaudne mõju keskkonnale, inimese tervisele ja heaolule, kultuuripärandile või varale.

§ 2² Oluline keskkonnamõju

Keskkonnamõju on oluline, kui see võib eeldatavalt ületada mõjuala keskkonnataluvust, põhjustada keskkonnas pöördumatuid muutusi või seada ohtu inimese tervise ja heaolu, kultuuripärandi või vara.

§ 6. Olulise keskkonnamõjuga tegevus

(1) Olulise keskkonnamõjuga tegevus on:

- 13) kiirtee, 2100 meetri pikkuse või pikema peamaandumisrajaga lennuvälja, üle kümne kilomeetri pikkuse nelja sõidurajaga tee püstitamine või ühe või kahe sõidurajaga tee ehitamine vähemalt nelja sõidurajaga teeks;
- (2) Kui kavandatav tegevus ei kuulu käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatute hulka, peab otsustaja andma eelhindangu selle kohta, kas järgmiste valdkondade tegevusel on oluline keskkonnamõju:
10) infrastruktuuri ehitamine või kasutamine.

Lisaks KeHJS § 6 lõige 2 nimetatud tegevusvaldkondadele on Vabariigi Valitsuse määrusega nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“² (edaspidi ka määrus nr 224) kehtestatud täpsustatud loetelu, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang selle kohta, kas tegevusel on oluline keskkonnamõju.

Vastavalt määrusele nr 224:

§ 13. Infrastruktuuri ehitamine

Keskkonnamõju hindamise algatamise vajalikkust tuleb kaaluda infrastruktuuri ehitamise valdkonda kuuluvate järgmiste tegevuste korral:

- 8) tee rajamine või laiendamine, välja arvatud teerajatiste, mahasõitude, ohutussaarte, kiirendus- ja aeglustusradade, pöörduradade, tagasipöörde kohtade, ülekäigukohtade, objekti ligipääsuks vajaliku tee, teepeenral asetsevate jalg- ja jalgrattateede, puhkekohtade ja parklate rajamine või laiendamine ning keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 6 lõike 1 punktis 13 nimetatud juhul.

¹ <https://www.riigiteataja.ee/akt/108072025058>

² <https://www.riigiteataja.ee/akt/127032024009>

8) selline tegevus, mis ei ole otseselt seotud ala kaitsekorraldusega või ei ole selleks otseselt vajalik, kuid mis võib üksi või koostoimes muu tegevusega eeldatavalt mõjutada Natura 2000 võrgustiku ala või kaitstavat loodusobjekti.

³ <https://www.riigiteataja.ee/akt/119122023011>

3. Kavandatava tegevuse kirjeldus

Riigitee nr 18233 Matsuri-Sesniki km 11,592–13,582 lõik jääb Kolossova, Korela ja Sesniki küla territooriumile Setomaa vallas Võru maakonnas. Teelõik piirneb suures osas piirikaitsevööndiga. Tegemist on kruuskattega teelõiguga, mis ühendab riigitee nr 18178 Värskas-Ulitina Karisilla-Petseri tugimaantee nr 63 Matsuri külas. Projekteeritavale lõigule eelnev lõik Kolossova külas km 10,694 - 11,592 on pinnatud. Tee on ääristatud kraavidega ja lõiguti on tee servas ka pörkepiire.

Plaanilahendus

Projekteeritav teelõik järgib peamiselt tee nr 18233 trassi. Plaanilahendus muutub enim vahemikus km 12,202 kuni 12,503. Selles vahemikus on tee ümber projekteeritud tee nr 18178 Värskas-Ulitina ja tee nr 18233 Matsuri-Sesniki ristumiskohaks, kus peateena jätkub sisuliselt tee nr 18233, mis liitub tänase tee nr 18178-ga. Tee nr 18233 kujuneb ristuvaks teeks, mille lõpp peaks edaspidi olema projekteeritaval ristmikul km 12,327. Ristmik asub kurvil raadiusega 210 m, seega on projekteeritud liiklusmärgid, mis informeerivad ristmiku asumisest kurvis.

Projekteeritav lõik lõppeb tänase tee nr 18233 lõpus km 13,582. Selles kohas on samuti projektilahenduse kohane peatee suund tee nr 18178 Saatse suunas ja kõrvalteena näidatud tänane 18178 Sesniki küla poolt tulev haru. Selle ristmikul on samuti projekteeritud liiklusmärgid, mis peatee suuna muutmiseks informeerivad.

Riigitee 18178 lõik km 12,503 – 13,582 tuleks liita tee 18233 külge.

Eraldi jalgteid kavandatud ei ole.

Tööd, mida tehakse ohutuse parandamiseks

- Riigiteede 18178 ja 18233 peatee suuna ümberprojekteerimine.
- Sõidutee äärde on projekteeritud pörkepiire lõigule pk 116+50 – 118+68, kus oru põhjas olev truup on ~3 m sügavusel tee pinnast.
- Peatumisnähtavuse ja vaba ruumi tagamiseks on kavandatud vajalikud mahus raadamised.
- Teekattele sujuva profiili, sh viraažide kujundamine.

Vertikaalplaneering

Sõiduteele on projekteeritud kahepoolne põiklalle 2,5%, ja viraažid, mis on kuni 4%.

Pikikalded jäävad vahemikku 0,5 kuni 6,9% ja nõgusad kõverad 600-2000 m ja kumerad kõverad 600-8000 m.

Mulded ja nõlvad

Projekteeritud mulded ehitada nõlvusega 1:2.

Sademevee ärajuhtimine ja kraavid

Sademeveed on juhitud sõidutee kõrvale projekteeritud külakraavide kaudu põikkraavidesse. Osaliselt on vajalik puhastada olemasolevad kraavid ning rajada uue tee mulde äärde ka uued kraavid.

Truubid

Projekteeritud truubid ning truubi päised ehitada vastavalt Transpordiameti tüüpjoonistele.

Plastikust truupidel kasutada PE või PP toru, mille rõngasjäikus min SN8.

Projekteeritud truupide kavandatav eluiga on vähemalt 50 aastat.

Projekteeritud haljastus

Haljasalad rajada kasvualusele. Kasvualuse projekteeritud paksus on 5-7 cm.

Kasvualuse rajamiseks on lubatud kasutada välja kaevatud kasvupinnast, kui see vastab kasvualusele esitatud nõuetele.

Kasvualus peab olema taimekasvuks sobiv ega tohi sisaldada ohtlikke aineid üle piirmäära. Kasvumuld ei tohi sisaldada prahti, kive ega mitmeaastasi juur-umbrohte. Kasvumuld ei tohi olla liiga tihke ja kõvastunud ning peab surumisel kergesti lagunema.

Uue kasvualuse rajamisel tuleb kasvualuse materjal laotada eelnevalt planeeritud pinnale, seda veidi aluspinda segades, et ei tekkiks järsku üleminekut eri kihtide vahel. Tihedatel liigniisketel savimaadel võib puude ja põõsaste kasvualuse rajada aluspinnase peale, et vesi ei koguneks istutusauku, kuid kasvualus ei tohi olla väiksema mahuga kui nõutud.

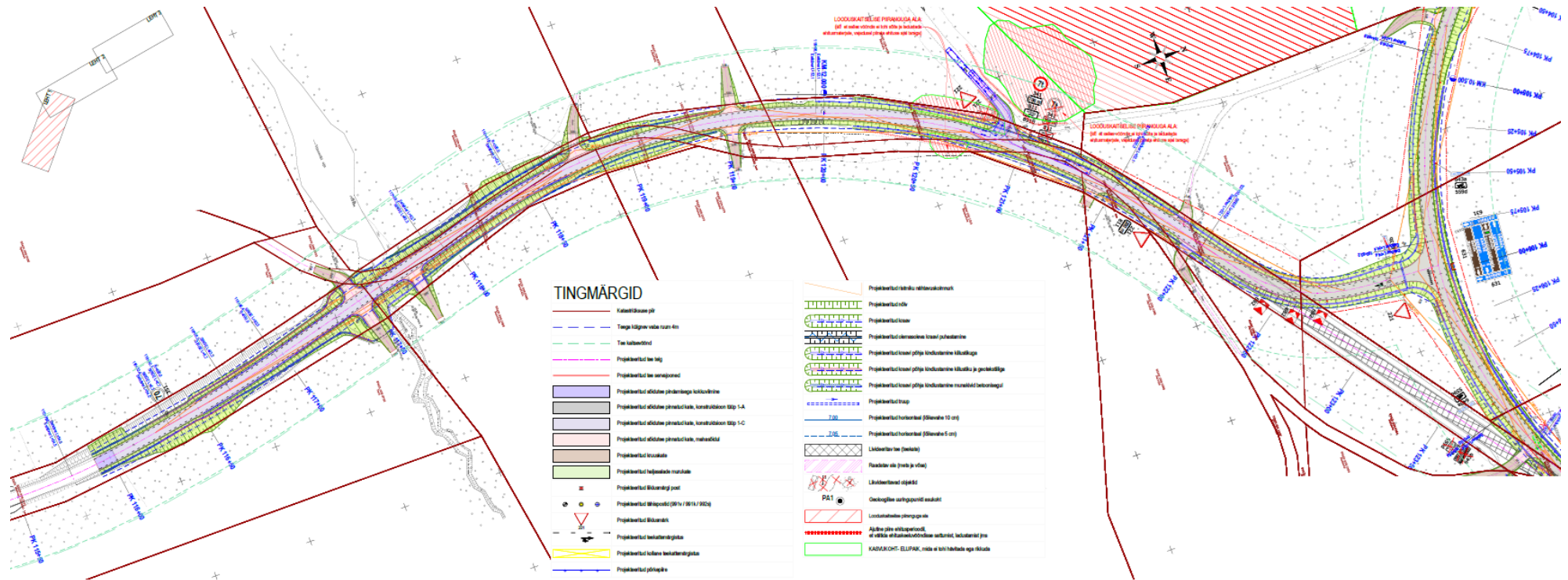
Töövõtja peab kindlustama, et kasvualuse valminud osadel ei liiguks rasked masinad. Juhul kui kasvualus on liigselt tihenunud, tuleb see kobestada ja taastada. Muru külviks tuleb kasutada kodumaise või naaberriikide päritoluga seemneid, millel on head idanemis- ja katvusomadused.

Projektiga on ette nähtud haljastada tasapinnalised haljasalad murukülviga. Projektiga on ette nähtud mulde ja kraavide nõlvad haljastada murukülviga. Lubatud on mulde ja kraavide nõlvade haljastamine hüdrokülviga.

Kavandatava tegevuse potentsiaalseteks tagajärgedeks on heide pinnasesse, õhku ja vette. Paratamatult tekib ja ehitustegevuse käigus jäätmeid. Samuti kaasneb nii lammutamise kui ka ehitusega müra, vibratsiooni ja lõhna levimine lähipiirkondade aladele. Olulise soojuse või kiirguse tekkimist ette näha ei ole.

Kavandatava tegevuse elluviimisel kasutatakse loodusvarasid (nt liiv, kruus ja killustik). Tee ja rajatiste ehituseks vajaminev materjal hangitakse maardlatest, mille avamise ja kasutamise keskkonnamõju on eraldi hinnatud ning käesoleva projektiga maavarade täiendavat ammutamist ette ei nähta. Projektiala piirkonnas täiendav ebasoodne mõju puudub.

Iga ehitustegevusega kaasneb ka energiakulu. Antud juhul on tegemist tavapärase teeprojektiga, mille energiakulu ei ole alust pidada ebaproportsionaalselt suureks, arvestades projekti vajadust, s.t otseselt projekti energiakasutusest ei tulene olulist keskkonnamõju.

Joonis 3.1 Asendiplaan ja liikluskorraldus. *Allikas: Riigitee 18233 Matsuri-Sesniki tee km 11,59 - 13,58 tolmuva katte projekt, Roadplan OÜ, töö: 24045-3, joonis 4-03.3, 05.03.2026*

4. Mõjutatava keskkonna kirjeldus ja kavandatava tegevusega kaasnev potentsiaalselt oluline keskkonnamõju

Käesolevas eelhindangus käsitletakse eelkõige kavandatava tegevuse (riigitee 18233 Matsuri-Sesniki tee km 11,59 - 13,58 tolmutava katte paigaldamise) võimalikku keskkonnamõju, mitte ilmingimata piirkonnas juba olemasoleva taristu ja liikluse kogumõju. Projekti realiseerumisel pareneb käsitletaval lõigul liiklusohutuse tase, millel on keskkonnale (läbi õnnetuste ohu vähenemise) ka positiivne mõju.

Alljärgnevalt on kirjeldatud teemad, tegurid ja mõjuvaldkonnad, mille osas on teeprojektide puhul **ebasoodsa** mõju avaldumise oht tõenäolisem või mille puhul on võimalik anda soovitusi võimaliku mõju leevendamiseks. Kõik soovitatavad leevendavad meetmed on esitatud peatükis 5.

Käesolevas eelhindangus mõjude analüüsimisel on (eel)hinnatud ja arvesse võetud kõiki keskkonnaministri 16.08.2017 määruses nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded“ sisalduvaid punkte. Vastavalt määrusele on arvesse võetud ka võimaliku mõju suurust, mõjuala ulatust, mõju ilmnemise tõenäosust ja aega, mõju laadi ja tugevust, kestust, sagedust, pöördumist, võimalikke koosmõjusid (sh kumulatiivset mõju) ja suurõnnetuste või katastroofide ohtu. Kui eelpool loetletud asjaoludest tulenevalt võib avalduda kavandatava tegevusega keskkonnale oluline ebasoodne mõju, siis on need järgnevates mõjuhindamise alapeatükkides eraldi käsitletud ning detailsemalt välja toodud (esitletud). Muul juhul ei ole alust prognoosida olulist ebasoodsat keskkonnamõju (sh nt olulist kumulatiivset mõju, suurõnnetuse ohtu vms). Piiriülest mõju projektiga kavandatavate tegevustega ei kaasne.

4.1. Kavandatava tegevuse seosed asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega, mõju maakasutusele

Projektila asub Võru maakonnas (enne haldusreformi Põlva maakonnas) Setomaa vallas.

Võru maakonnaplaneering 2030+ on kehtestatud riigihalduse ministri 13.04.2018 käskkirjaga nr 1.1-4/81⁴. Maakonnaplaneeringus on seatud üldised põhimõtted maanteevõrgu arendamiseks, nt: *tagada maanteevõrgu kvaliteedi parandamine (nt mustkatte alla viimine, rekonstrueerimine) ja liikluse turvalisus lähtuvalt maantee klassist, liikluskoosseisust, tee-ehituse ja -hoiu majanduslikest kaalutlustest ja keskkonnanahoius.*

Setomaa valla üldplaneeringu seletuskirjas⁵ samuti andud üldised suunised teedevõrgu arendamiseks, nt: *valla ja sellest väljapoole jäävate erinevate piirkondade liikuvus tuleb muuta mugavaks ja kergesti kättesaadavaks.*

Kavandatav tegevus on maakonnaplaneeringus ja üldplaneeringus määratud üldiste eesmärkide ja suunistega kooskõlas.

Põlva maakonnaplaneeringu ja Setomaa valla üldplaneeringu kohaselt asub kavandatav tegevus roheline võrgustiku alal ja väärtuslikul maastikul. Võru maakonnaplaneeringus on väärtuslik maastik defineeritud kui paik, mis on olulise kultuurilisajaloolise tausta, loodusliku iseärasuse või identiteedi ning puhkeväärtusega, mistõttu väärivad need alad suuremat tähelepanu ja säilitamist. Tegu on eelkõige traditsiooniliste kultuurimaastikega, milles on näha kunagised kihelkondlikud kultuuriareaalid ning säilinud ajaloo erinevate ajastute jäljed. Väärtusliku maastiku hoidmine, säilitamine ja kestlik kasutamine teenib osaliselt ka rohevõrgustiku toimimise eesmärke, sest ta sisaldab mh loodusväärtusi, poollooduslikke kooslusi jms. Käesoleva projektiga ei nähta ette tegevusi, mis oleksid nende tingimustega vastuolus või mis vähendaksid ka rohevõrgustiku sidusust. Käesoleva

⁴ <https://www.riigiplaneering.ee/voru-maakonnaplaneering-2030>

⁵ https://setomaa.ee/wp-content/uploads/2025/05/SK100_Setomaa_UP_Seletuskiri.pdf

projektiga viiakse juba olemasolev maanteelõik tolmuva kaitse alla (seda oluliselt laiendamata või tõstmata).

Kavandatava tegevuse käigus on vajalik mõningane teemaa-ala täiendav võõrandamine, kuid see ei ole suures mahus (täpsem info on toodud krundijaotuskavas), mistõttu oluline mõju maakasutusele puudub.

4.2. Mõju looduskaitseobjektidele

Eesti looduse infosüsteemi (edaspidi ka EELIS) andmetel jääb kavandatavast tegevusest ca 160 m kaugusele Mustoja maastikukaitseala ([KLO1000178](#)), mis kuulub üle-euroopalise kaitsealade võrgustiku Natura Mustoja loodusala ([RAH0000234](#)) koosseisu. Mustoja loodusala koosneb kahest lahustükist, millest üks kattub Mustoja maastikukaitsealaga ning teine on siseriiklikult kaitse alla võetud püsielupaigana. Keskkonnaministri 28.04.2010 määrusega nr 13 "Nõmmnelgi Värskas püsielupaiga kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri"⁶ (edaspidi ka määrus nr 13) võetakse kaitse alla III kaitsekategooriasse⁷ kuuluva liigi nõmmnelgi (*Dianthus arenarius*) Värskas elupaik, mida tuleb kaitsta liigi ja tema elupaiga liiviku (2330) soodsa seisundi tagamiseks.

Mustoja loodusala EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisas nimetatud kaitstavat elupaigatüübid on liivikud (2330), kuivad nõmmed (4030), rabad (*7110), nokkheinakooslused (7150), vanad looduspõõsad (*9010) ning siirdesoo- ja rabapõõsad (*91D0) ning II lisas nimetatud liigid, mille isendite elupaiku kaitstakse, on harivesilik (*Triturus cristatus*), nõmmnelk (*Dianthus arenarius subsp. arenarius*) ja palu-karukell (*Pulsatilla patens*).

EELIS andmebaasi kohaselt asub lähim Natura loodusala kaitstav elupaigatüüp (rabad (*7110)) ja lähimad kaitstavat liigid (nõmmnelk, palu-karukell) kavandatavast tegevusest ca 600-700 m kaugusele. Ülejäänud Natura kaitseväärtused jäävad kavandatavast tegevusest veel kaugemale. Kavandatav tegevus kaitstavatele elupaigatüüpidele ja kaitstavate liikide leiukohtadele ei ulatu. Elupaigatüübid ja liikide kasvukohad säilivad olemasolevalt ning olemasolevas ulatuses. Mõju Natura ala kaitseväärtustele on välistatud.

Kavandatav tegevus Nõmmnelgi püsielupaigale ei ulatu (jääb ca 5 km kaugusele), mistõttu oluline ebasoodne mõju püsielupaigale on välistatud.

Mustoja maastikukaitseala kaitse-eesmärk on Vabariigi Valitsuse 11.07.2005 määruse nr 169⁸ (edaspidi ka määrus nr 169) kohaselt:

- haruldaste pinnavormide ja metsaökosüsteemide kaitse;
- EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta I lisas nimetatud elupaigatüüpide - kuivade nõmmede (4030), rabade (7110*), vanade looduspõõsade (9010*), siirdesoo- ja rabapõõsade (91D0*) kaitse;
- EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta II lisas nimetatud liikide - vingerja (*Misgurnus fossilis*), nõmmnelgi (*Dianthus arenarius subsp. Arenarius*), aas-karukella (*Pulsatilla pratensis*), mets-vareskolla (*Diphasium complanatum*) ja teiste liikide, mis on ühtlasi II kategooria kaitsealused liigid, elupaikade kaitse;
- EÜ nõukogu direktiivi 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta I lisas nimetatud liikide, mis on ühtlasi I ja II kategooria kaitsealused liigid, kaitse.

Kavandatav tegevus maastikukaitsealale ei ulatu. Projektiga kavandatavad tegevused leiavad aset olemasoleva teel või selle vahetuses läheduses. Projektiga ei nähta ette tegevusi, mis kahjustaksid maastikukaitseala kaitse eesmärgi või oleksid määruse nr 169 kohaselt keelatud. Olulist mõju maastikukaitseala kaitse eesmärkidele ei kaasne.

⁶ <https://www.riigiteataja.ee/akt/129052013033>

⁷ Praeguseks II kaitsekategooria

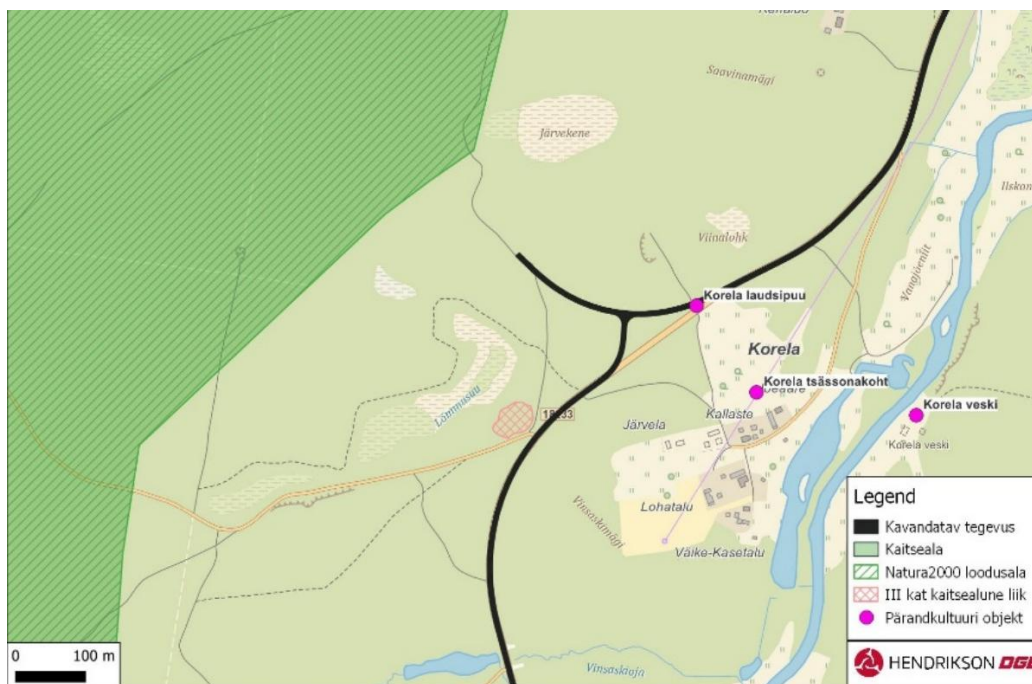
⁸ <https://www.riigiteataja.ee/akt/132918507leiaKehtiv>

EELIS andmete alusel jäävad kavandatava tegevuse tööpiirkonda järgmised II kaitsekategooria kaitsealuste liikide leiukohad⁹: nõmmnelk (*Dianthus arenarius*; KLO9340408) ja harilik käokuld (*Helichrysum arenarium*; KLO9355909). Looduskaitseaduse (edaspidi ka LKS) § 55 lg 7 kohaselt on II kaitsekategooria taimede ja seente kahjustamine, sealhulgas korjamine ja hävitamine, on keelatud. Kaitsealuste liikide leiukohas vältida sõitmist ja ehitusmaterjalide ladustamist, vajadusel piirata ehituse ajal taraga. Samuti mitte külvata kaitsealuste liikide kasvukohas muruseemet ega tuua kasvukohta juurde mujalt pärit kasvupinnast.

Kavandatavast tegevusest ca 20 m kaugusele jääb II kaitsekategooria kaitsealuse liigi Korela kahvatu seensambliku ja männi-soomussambliku püsielupaik (KLO3000574). Tegemist on boreaalse okasmetsade liigiga. Kasvab puidul, harvem puukoorel, põhiliselt männil ning eelistab põlenud puitu. Eestis haruldane liik. Peamiseks ohuteguriks on metsade raie, kuid käesoleva projekti raames ei kavandata raiet ei püsielupaigas ega selle sihtkaitsevööndis. Püsielupaik säilib olemasoleval kujul ja ulatuses ning kavandataval tegevusel ei ole eeldatavalt olulist ebasoodsat mõju püsielupaigale.

EELIS andmete alusel jääb kavandatavast tegevusest ca 13 m kaugusele III kaitsekategooria kaitsealuse liigi, karukold (*Lycopodium clavatum*; KLO9339474), leiukoht. LKS § 55 lg 8 kohaselt on III kaitsekategooria taimede, seente ja selgrootute loomade hävitamine ja loodusest korjamine ulatuses, mis ohustab liigi säilimist selles elupaigas. Kavandatava tegevuse elluviimisel tuleb tagada kaitsealuse liigi säilimine.

Käesoleva projekti raames on vajalik teostada mõningal määral ka raadamist. Vastavalt KeHJS § 6 lõige 1 punkti 31¹ alusel on vajalik alगतada KMH, kui metsamaa raadamise maht on üle 100 hektari. Raadamise maht käesoleva projekti raames on ca 10010 m². Kuna raadamismaht on oluliselt alla 100 hektari, ei ole KMH alगतamine sellest tulenevalt vajalik.

Joonis 4.2 Kavandatava tegevuse paiknemine pärandkultuuri objektide, looduskaitseala, Natura 2000 loodusala ning kaitsealuse liigi suhtes. Aluskaart: Maa- ja Ruumiamet 2025

4.3. Mõju kultuuriväärtustele

Kultuurimälestiste registri¹⁰ andmetel andmete alusel ei jää kavandatava tegevuse alale kultuurimälestisi. Lähim kultuurimälestis (Saatse õigeusu kirik (reg nr 23874) jääb kavandatavast tegevusest ca 3,8 km kaugusele ehk mõjualast välja.

⁹ Vastavalt looduskaitseaduse § 53 lg 1 on II kaitsekategooria liigi isendi täpse elupaiga asukoha avalikustamine massiteabevahendites keelatud, mistõttu kaitsealuse liigi täpne leiukoht on esitatud lisas 2, mis on mõeldud ametkondlikuks kasutamiseks.

¹⁰ <https://register.muinas.ee/>

Maa- ja Ruumiameti pärandkultuuri objektide kaardirakenduse kohaselt jääb kavandatava tegevuse alale (vt joonis 4.2) üks pärandkultuuriobjekt – Korela laudsipuu (934:LDS:003), kuid see on likvideeritud 2008. a seoses uue tee ehitusega ning käesoleval projektil sellele mõju puudub. Teised pärandkultuuriobjektid jäävad kavandatavast tegevusest juba kaugemale ehk mõjupiirkonnast välja.

Arvestades kavandatava tegevuse iseloomu ja kaugust, ei ole põhjust eeldada olulist ebasoodsat mõju kultuurimälestistele ega pärandkultuuri objektidele.

4.4. Mõju põhja- ja pinnaveele

Kavandatava tegevuse lähedusse jääb Piusa jõgi ([VEE1000200](#)). Tegemist on avalikult kasutatava veekoguga, millega on seotud järgmised piirangud: veekaitsevöönd 10 m, ehituskeeluvöönd 50 m ning piiranguvöönd 100 m. Käesolev projekt Piusa jõe ehituskeeluvööndini ei ulatu. Samuti ei ole vajalik puu- ja põõsarinde raie Piusa jõe veekaitsevööndis.

Keskkonnaministri 15.06.2004 määruse nr 73 „Lõhe, jõeforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaikade nimistu“ kohaselt kuulub kõnealune Piusa jõe lõik lõhe, jõeforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaikade nimistusse. Vastavalt looduskaitseaduse § 51 lõikele 1 on neil aladel keelatud uute paisude rajamine ning olemasolevate paisude rekonstrueerimine ulatuses, mis tõstab veetaset, samuti veekogu loodusliku sängi ja hüdroloogilise režiimi muutmine. Kavandatav tegevus nimetatud tegevusi ei hõlma, mistõttu kavandataval tegevusel oluline ebasoodne mõju lähelistele puudub.

Keskkonnaportaali¹¹ andmete alusel jääb kavandatava tegevuse piirkonda (ca 300 m kaugusele) üks puurkaev PRK0059666. Puurkaevudele on kehtestatud hooldusala 10 m. Kavandatav tegevus puurkaevu hooldusalale ei ulatu.

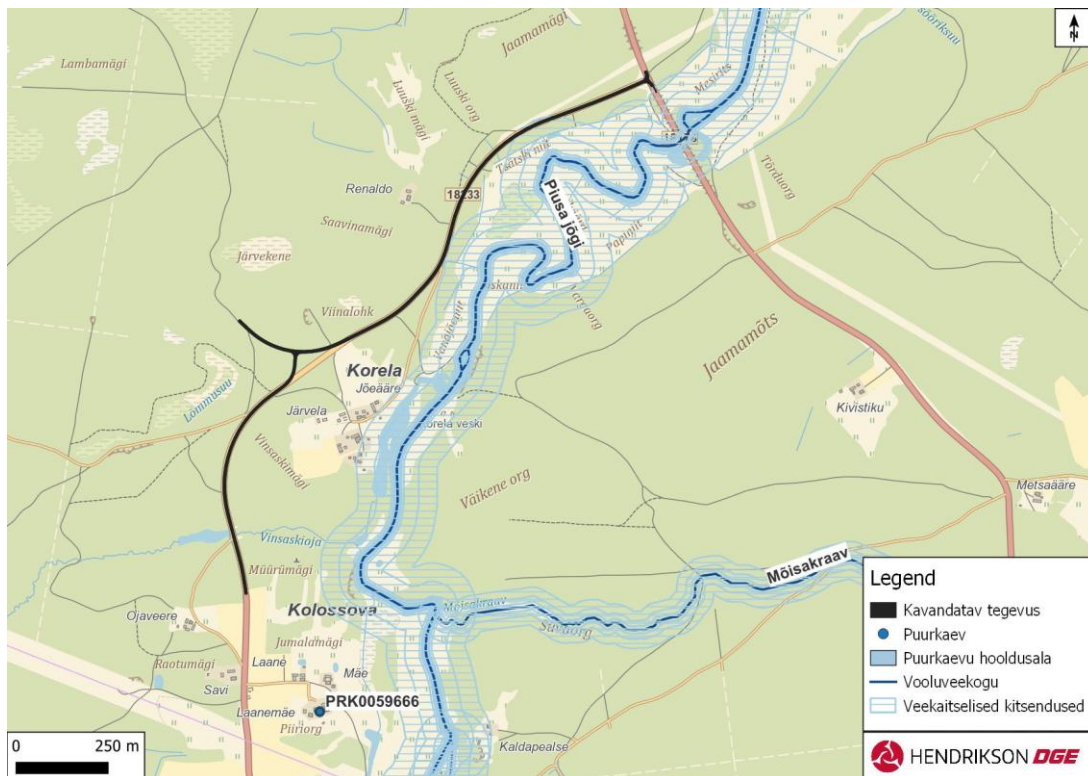
Sademeveed on juhitud sõidutee kõrvale projekteeritud külgkraavide kaudu põikkraavidesse. Teedelt ja tänavatelt ärajuhitud sademevesi sisaldab heljumit, naftaprodukte ja ohtlikke aineid (peamiselt raskmetallid). Vastavalt Transpordiameti poolt teostatud veeseire tulemustele, tuleks sademevee käitlemise vajadust analüüsida (riski hindamine) alates liiklussagedusest 15 000 autot ööpäevas ning liikluskoormusega kaasneva keskkonnariski vähendamiseks tuleb teede sademevett põhjalikult käidelda alates liiklustihedusest 30 000 autot ööpäevas¹². Käesoleva teelõigu aasta keskmine ööpäevane liiklussagedus oli teeregistri 2024. aasta andmetel 45 autot/ööpäevas (sõidu- ja pakiautod 100%). Kuna liiklussagedus käesoleva projekti alal on suurusjärgudes väiksem kui eelmainitud soovituslik piirmäär, pole põhjust eeldada olulist reostuskoormust käesolevalt teelt ära juhitava sademevee tulemusena.

Kavandatav tegevus asub keskmiselt kaitstud põhjaveega alal, kuid siiski tuleb projekti elluviimisel tööde käigus tähelepanu pöörata ka veekaitsemeetmetele. Ehitustegevuse ajal peab ehitusmasinate parkimine, tankimine ja hooldus toimuma selleks ette nähtud kõvakattega pindadel. Ehitustegevus peab olema korraldatud selliselt, et oleks välistatud saasteainete sattumine pinna- ja põhjavette, eriti tugevatel sajuperioodidel. Töökorras mitteolevaid reostusohlikke masinaid ei ole lubatud kasutada.

Kirjeldatud põhimõtteid järgides ei ole kavandatava tegevuse mahtu ja mastaapi arvestades alust eeldada olulist mõju piirkonna pinna- ja põhjaveele.

¹¹ <https://keskkonnaportaal.ee/>

¹² <https://transpordiamet.ee/maanteed-veeteed-ohuruum/keskkonnamoju/vesi-ja-pinnas>

Joonis 4.4 Kavandatava tegevuse paiknemine lähima puurkaevu, vooluveekogu ja veekaitse kitsenduste suhtes.
Aluskaart: Maa- ja Ruumiamet 2025

4.5. Müra, vibratsioon, õhukvaliteet, valgustus

Kavandatava tegevuse vahetuses läheduses ei asu müratundlikke objekte. Kavandava tegevuse asukoht on ümbritsetud maatulundusmaadega. Lähim elu- või ühiskondlik hoone (ETAK ID 5243765) asub kavandatavast tegevusest ca 160 m kaugusel. Käesoleva projektiga teostatakse maanteeelõigu parendamine (tolmuva kate paigaldamine), mistõttu on projekti elluviimise järgselt eeldada piirkonnale õhusaaste, müra ja vibratsiooni osas pigem soodat mõju.

Võimalike ehitusaegsete müra- ja vibratsioonihäiringute vähendamiseks on soovitatav müra- ja vibratsioonirikkaid ehitustöid teostada päeval ajal ning tööpäeval. Kasutatav tehnika peab olema heas tehnilises seisukorras. Ehitusaegsed müratasemed ei tohi läheduses paiknevatel elamualadel ajavahemikul 21.00-7.00 ületada keskkonnaministri määruse nr 71 lisas 1 toodud II mürakategooria tööstusmüra normtasemeid.¹³ Kasutatav tehnika peab olema heas tehnilises seisukorras.

Ehitusaegset valgusreostuse mõju tuleb vältida sobivate töömeetodite valikuga, pimedal ajal piirkonda mitte üle valgustada, eriti eluhoonete läheduses.

Ehitusaegse õhusaaste (tolm, heitgaasid) liigset mõju ümbritsevatele aladele tuleb samuti vältida õigete töömeetodite ja töö aja valikuga. Vältida ehitusaegse tolmu levikut majapidamisteni, vajadusel tuleb tolmuva materjali niisutada (selleks mitte kasutada kemikaalide lahuseid).

4.6. Jäätmekäitlus

Iga ehitustegevuse käigus tekib paratamatult teatud kogus jäätmeid. Keskkonnamõju vähendamiseks tuleb jäätmeteket võimalikult minimeerida ja võimalusel jäätmeid taaskasutada. Materjalide taaskasutus võimaluste piires on teeprojektide puhul tavapraktika. Kui võimalik, näha tööprojekti ette ehitusaegsete jääkmaterjalide taaskasutus.

¹³ <https://www.riigiteataja.ee/akt/127052020002>

Taaskasutuseks mittesobivad ehitusel tekkivad jäätmed tuleb käidelda vastavalt kehtivale korrale. Arvestada jäätmeseadusest¹⁴ ja keskkonnaministri 21.04.2004 määrusest nr 21 „Teatud liiki ja teatud koguses tavajäätmete, mille vastava käitlemise korral pole jäätmeola omamine kohustuslik, taaskasutamise või tekkekohas kõrvaldamise nõuded“¹⁵ tulenevate nõuetega. Samuti tuleb arvestada Setomaa valla jäätmehoolduseeskirjas¹⁶ olevate nõuetega.

Tööde piirkond peab olema varustatud piisava suurusega jäätmekonteineritega või vastavalt liigile sobivate ladustusaladega. Jäätmed, mida omaduste ja koguse poolest ei ole võimalik ladustada konteineritesse, tuleb ladustada ajutiselt selleks ettevalmistatud laoplatsil. Ohtlikud jäätmed tuleb koguda tavajäätmetest eraldi. Kõik jäätmed, mida ei ole võimalik kohapeal taaskasutada, tuleb üle anda tegevuseks vastavat keskkonnavalua omavale ettevõttele. Jäätmete ladustamine väljaspool selleks ettenähtud kohti on keelatud.

Kõik materjalid või jäätmed, mis kanduvad ehitusplatsilt välja tuule, vee, autorataste vms mõjul, tuleb koheselt eemaldada (kokku koguda) ning kahjustatud ala tuleb puhastada. Vältida tuleb pinnase või jäätmete pudenumist teedele tööde alalt lahkuvatelt veokitelt ning mistahes sellisel moel tekkinud reostus tuleb koheselt eemaldada.

4.7. Avariolukorrad

Ehitusperioodil tuleb avariolukordade risk välistada korrektsete töömeetoditega. Töövõtja peab olema valmis hädaolukordadeks ja nende puhul vastavalt tegutsema. Õnnetusjuhtumistest, mis võivad olla keskkonnale ohtlikud, peab töövõtja koheselt teavitama Tellijat, Päästeametit ja Keskkonnaametit.

¹⁴ <https://www.riigiteataja.ee/akt/131122024007>

¹⁵ <https://www.riigiteataja.ee/akt/119102023012>

¹⁶ <https://www.riigiteataja.ee/akt/410052023007>

5. Järeldused, keskkonnameetmed

Käesolevas aruandes on Matsuri-Sesniki tee km 11,59-13,58 tolmuva kate paigaldamise projekti keskkonnamõjude eelhindang, mille koostamisel lähtuti KeHJS § 6¹ ja määruses nr 31¹⁷ esitatud tingimustest. Eelhindangus jõuti järeldusele, et käesoleva projekti puhul ei ole KMH algatamine vajalik, kuna vastavalt KeHJS ja määruses nr 31 esitatud tingimustele ja kriteeriumitele ei ole alust eeldada olulise keskkonnamõju esinemist. Olulise keskkonnamõju vältimine tuleb tagada korrektsete töömeetoditega.

Olulise ebasoodsa mõju vältimiseks ja ebasoodsa mõju leevendamiseks on soovitatav arvestada järgmiste asjaoludega ning rakendada all kirjeldatud meetmeid:

- Kavandatava tegevuse elluviimisel on keelatud II kaitsekategooria kaitsealuste liikide (nõmmnelk ja harilik käokuld) korjamine ja hävitamine. Kaitsealuste liikide leiukohas vältida sõitmist ja ehitusmaterjalide ladustamist, vajadusel piirata ehituse ajal taraga. Samuti mitte külvata kaitsealuste liikide kasvukohas muruseemet ega tuua kasvukohta juurde mujalt pärit kasvupinnast (vt täpsemalt ptk 4.2).
- Kavandatava tegevuse elluviimisel tuleb tagada III kaitsekategooria kaitsealuse liigi (karukold) säilimine (vt täpsemalt ptk 4.2).
- Ehitustegevuse ajal peab ehitusmasinate parkimine, tankimine ja hooldus toimuma selleks ette nähtud kõvakattega pindadel. Ehitustegevus peab olema korraldatud selliselt, et oleks välistatud saasteainete sattumine pinna- ja põhjavette, eriti tugevatel sajuperioodidel. Töökorras mitteolevaid reostusohtlikke masinaid ei ole lubatud kasutada.
- Võimalike ehitusaegsete müra- ja vibratsioonihäiringute vähendamiseks on soovitatav müra- ja vibratsioonirikkaid ehitustöid teostada päevasel ajal ning tööpäevadel. Kasutatav tehnika peab olema heas tehnilises seisukorras. Ehitusaegsed müratasemed ei tohi läheduses paiknevatel elamualadel ajavahemikul 21.00-7.00 ületada keskkonnaministri määruse nr 71 lisas 1 toodud II mürakategooria tööstusmüra normtasest. Kasutatav tehnika peab olema heas tehnilises seisukorras.
- Ehitusaegset valgusreostuse mõju tuleb vältida sobivate töömeetodite valikuga, pimedal ajal piirkonda mitte üle valgustada, eriti eluhoonete läheduses.
- Ehitusaegse õhusaaste (tolm, heitgaasid) liigset mõju ümbritsevatele aladele tuleb samuti vältida õigete töömeetodite ja töö aja valikuga. Vältida ehitusaegse tolmu levikut majapidamisteni, vajadusel tuleb tolmuvaid materjale niisutada (selleks mitte kasutada kemikaalide lahuseid).
- Keskkonnamõju vähendamiseks tuleb jäätmeteket võimalikult minimeerida ja võimalusel jäätmeid taaskasutada. Materjalide taaskasutus võimaluste piires on teeprojektide puhul tavapraktika. Kui võimalik, näha tööprojekti ette ehitusaegsete jääkmaterjalide taaskasutus.
- Taaskasutuseks mittesobivad ehitusel tekkivad jäätmed tuleb käidelda vastavalt kehtivale korrale. Arvestada jäätmeseadusest ja keskkonnaministri 21.04.2004 määrusest nr 21 „Teatud liiki ja teatud koguses tavajäätmete, mille vastava käitlemise korral pole jäätme loomine omamine kohustuslik, taaskasutamise või tekkekohas kõrvaldamise nõuded“ tulenevate nõuetega. Samuti tuleb arvestada Setomaa valla jäätmehoolduseeskirjas olevate nõuetega.
- Tööde piirkond peab olema varustatud piisava suurusega jäätmekonteineritega või vastavalt liigile sobivate ladustusaladega. Jäätmed, mida omaduste ja koguse poolest ei ole võimalik ladustada konteineritesse, tuleb ladustada ajutiselt selleks ettevalmistatud laoplatsil. Ohtlikud jäätmed tuleb koguda tavajäätmetest eraldi. Kõik jäätmed, mida ei ole võimalik kohapeal taaskasutada, tuleb üle anda tegevuseks vastavat keskkonnaluba omavale ettevõttele. Jäätmete ladustamine väljaspool selleks ettenähtud kohti on keelatud.
- Kõik materjalid või jäätmed, mis kanduvad ehitusplatsilt välja tuule, vee, autorastete vms mõjul, tuleb koheselt eemaldada (kokku koguda) ning kahjustatud ala tuleb puhastada. Vältida tuleb pinnase või jäätmete pudenemist teedele tööde alalt lahkuvatelt veokitelt ning mistahes sellisel moel tekkinud reostus tuleb koheselt eemaldada.

¹⁷ <https://www.riigiteataja.ee/akt/119122023011>

- Ehitusperioodil tuleb avariilukordade risk välistada korrektsete töömeetoditega. Ehituse töövõtja peab olema valmis hädaolukordadeks ja nende puhul vastavalt tegutsema. Õnnetusjuhtumistest, mis võivad olla keskkonnale ohtlikud, peab töövõtja kohe teavitama Tellijat, Päästeametit ja Keskkonnaametit.

Lisa 1. Fotod projektialalt

Järgnevalt on esitatud vaated riigitee 18233 Matsuri–Sesniki tee olemasolevale olukorrale ning selle ümbrusele:

